

Medicinsk Nyhed

Livsstil kan kun forklare en mindre brøkdel af den sociale ulighed i sundhed

Usund livsstil kan kun forklare 3-12% af uligheden med hensyn til overlevelse og udvikling af kardiovaskulær sygdom, som er associeret til social status.

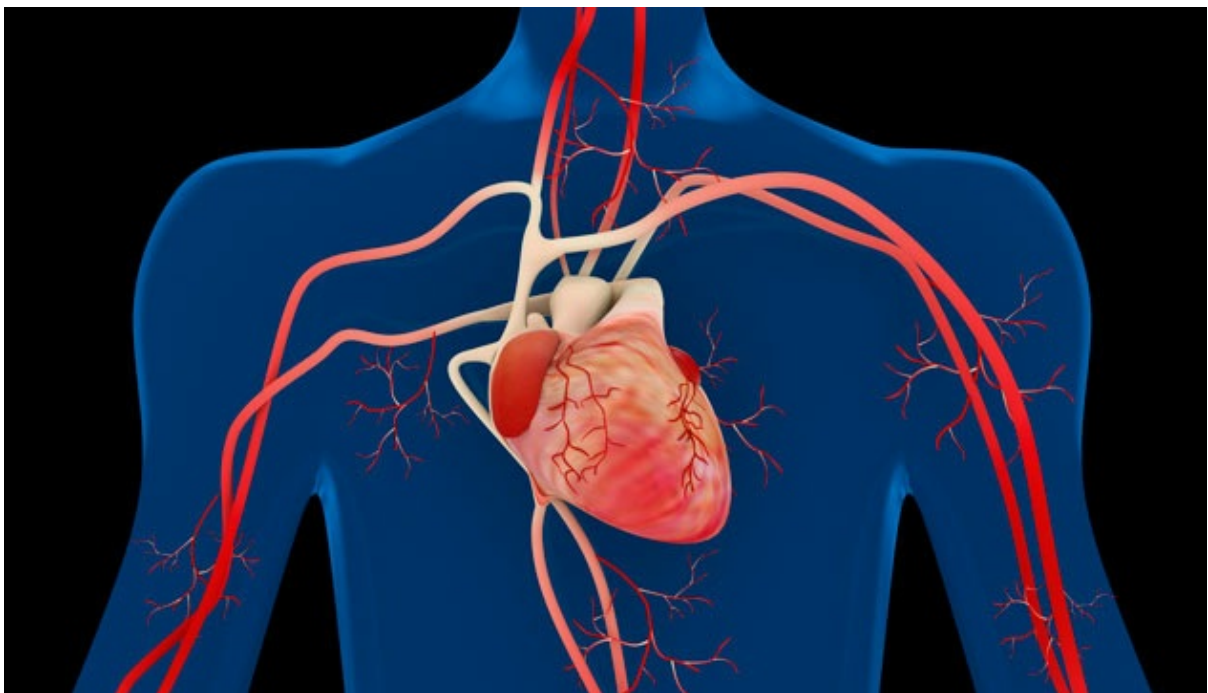

Illustration: Colourbox

Social ulighed i sundhed defineres som systematiske forskelle i sygelighed, behandling og konsekvenser af sygdom mellem borgere, som skyldes socioøkonomiske faktorer, for eksempel indkomst, uddannelse eller bopælssted. En ny artikel søger at belyse, hvor stor en andel af denne forskel der skyldes livsstil (ryge- og alkoholvaner, motion og kost). Forfatterne analyserer totaldødelighed og udvikling af kardiovaskulær sygdom i løbet af en opfølgingsperiode på 9-11 år i to store kohorter, hvor der i alt blev observeret over 30.000 dødsfald og næsten 7.000 nye tilfælde af kardiovaskulær sygdom. Studiet genfinder de kendte sammenhænge mellem lav social status og usund levestil og øget dødelighed/sygelighed. I deres mediationsanalyse kan de dog vise, at kun en lille andel af den ekstra risiko for død og sygdomsudvikling, som ses i de laveste sociale strata (3-12%), kan tilskrives usund levestil.

Cand.scient.san.publ., ph.d.-studerende Josephine Funck Bilsteen, Afdeling for Epidemiologi, Københavns Universitet, kommenterer: »Livsstilsfaktorer havde en større betydning for sygelighed og dødelighed i gruppen med lav sammenlignet med høj socioøkonomisk status i UK Biobank-kohorten. Dermed er gruppen med lav socioøkonomisk status særlig vigtig at tage i betragtning, når forebyggende og sundhedsfremmende indsatser udvikles og implementeres. Selv peger studiets forfatterne på, at fordi socioøkonomiske forskelle i livsstil kun kan forklare en lille andel af den socioøkonomiske ulighed i dødelighed, er det ikke tilstrækkeligt at fokusere på livstilsfaktorer for at reducere denne ulighed, men der er også behov for at adressere sociale og miljømæssige

forhold. Forældres ressourcer og sundhedsdeterminanter i opvæksten er andre relevante forhold, hvor der ses sociale forskelle, og som kan påvirke sundheden. Derudover er det også relevant at undersøge forhold i det tidlige liv som f.eks. præterm fødsel, idet der er en betydelig socioøkonomisk gradient i forekomsten af præterm fødsel, som er associeret med øget dødelighed i voksenlivet. En bedre forståelse af årsagerne til den socioøkonomiske ulighed i sygelighed og dødelighed er afgørende for at fremme sundhed for alle«.

[Zhang Y-B, Chen C, Pan X-F et al. Associations of healthy lifestyle and socioeconomic status with mortality and incident cardiovascular disease: two prospective cohort studies. BMJ 2021;372:n604.](#)

INTERESSEKONFLIKTER: ingen

Redigeret af Peter Lange, plange@dadlnet.dk